

Σκέψεις για τη μάχη κατά των ιδιωτικοποιήσεων (και όχι μόνο) με αφορμή τις τελευταίες εξελίξεις στο κίνημα στο χώρο της Υγείας

Γράφει ο **Μιχάλης Ρίζος**

1) Μετά το ουσιαστικό τέλος της **πανδημίας**, και παρότι η κυβέρνηση της ΝΔ βρέθηκε τότε σε δύσκολη θέση λόγω της εγκληματικής διαχείρισής της (κάτι που είχε να κάνει και με την αποφασιστική και ριζοσπαστική πολιτική δράση του μαχόμενου τμήματος του υγειονομικού κινήματος, με την πρωτοπόρα συμβολή του NAP), η κατάσταση έχει αλλάξει δραματικά. Η ίδια κυβέρνηση με την πολύπλευρη στήριξη του αστικού πολιτικού συστήματος και των κομμάτων του, των επιχειρηματικών κέντρων, των media και του βαθιού κράτους έχει ανακτήσει σήμερα την πλήρη πρωτοβουλία των κινήσεων, νομοθετεί ακατάπαυστα και επιβάλλει μια σειρά αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις που θα αλλάξουν πολύ σύντομα – αν δεν το έχουν ήδη κάνει – το τοπίο που γνωρίζαμε τις τελευταίες 10ετίες στη δημόσια υγεία.

Η κυβερνητική «μεταρρυθμιστική» στρατηγική όμως δεν περιορίζεται στην Υγεία αλλά επεκτείνεται στο σύνολο των κοινωνικών, δημόσιων δραστηριοτήτων καθώς και του εργασιακού τοπίου.

Πράγματι, παρά την πολιτική της ήττα στις ευρωεκλογές, η μετεκλογική καταιγίδα αντιλαϊκών νόμων από τη ΝΔ είναι γεγονός:

Κλείσιμο **ΛΑΡΚΟ**, ιδιωτικοποίηση του **ΕΣΥ** και της **ψυχικής υγείας**, μοντέλο **ΔΕΗ** και **χρηματιστήριου ενέργειας** σε όλες τις πρώην ΔΕΚΟ μέσω του **μνημονιακού υπερταμείου**, **ιδιωτική εταιρεία διαχείρισης του νερού** και των υδάτινων πόρων, **ψηφιακό εξ αποστάσεως σχολείο**, **θήμερη εργασία**, είναι μερικά μόνο παραδείγματα που περιλαμβάνει το καλοκαιρινό, νομοθετικό μενού. Οι αντιδράσεις απέναντί τους παρότι υπαρκτές, είναι αναιμικές και σε καμιά περίπτωση δεν ανησυχούν την κυβέρνηση ούτε μπορούν να ανακόψουν το νομοθετικό οδοστρωτήρα.

Η κατάσταση είναι κρίσιμη. Η επιχείρηση σάρωσης στην κοινωνία, τη φύση (ανυπολόγιστη

και συνεχής καταστροφή του δασικού πλούτου), τα εργατικά δικαιώματα δημιουργούν εκτεταμένες ζώνες δυσφορίας που μπορεί ανά πάσα στιγμή να εκραγούν. Αν οι μαχόμενες δυνάμεις δεν καταφέρουν να διαγνώσουν σε βάθος τη νέα κατάσταση, δεν αναζητήσουν τις αιτίες της οπισθοχώρησης και δεν αλλάξουν τρόπο δουλειάς και πολιτική γραμμή για την αναγκαία αντεπίθεση, το πολιτικό κενό δεν θ' αργήσει να καλυφτεί από τα πολυπόικλα ρεύματα του κοινωνικού κανιβαλισμού.

2) Αρκεί να δούμε τις τελευταίες εξελίξεις στο μέτωπο της υγείας για να αντιληφθούμε το μέγεθος του προβλήματος και να καταλάβουμε καλύτερα τη στρατηγική της ΝΔ και της αστικής τάξης. Ας αφήσουμε τις εύκολες διαπιστώσεις. Η κυβέρνηση δεν “διαλύει το ΕΣΥ”, δεν κάνει “αντιφατικές και ασύντακτες ρυθμίσεις λόγω τυχοδιωκτών υπουργών”, δεν τα βάζει γενικά “με τους γιατρούς και τους λοιπούς υγειονομικούς”. Η κυβέρνηση αναμορφώνει ριζικά το ΕΣΥ σε ιδιωτική, επιχειρηματική βάση και στη βάση αυτή δημιουργεί εχθρούς αλλά αναδιατάσσει και τις συμμαχίες της:

α) Δημιουργεί το λεγόμενο **“ενιαίο χώρο” δημόσιου - ιδιωτικού τομέα**. Στην ουσία καταργούνται οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ τους και οι όποιοι δεσμευτικοί δημόσιοι κανόνες διαχείρισης και λειτουργίας είχαν κατοχυρωθεί (και κατακτηθεί) τα προηγούμενα χρόνια σμπαραλιάζονται. Το “ιδιωτικό” δηλ. η αγοράία σχέση νομιμοποιείται πλήρως (ηθικά, πολιτικά, πρακτικά), παρουσιάζεται μάλιστα και ως κοινωνική ανάγκη που θα λύσει τα αδιέξοδα και τις εγγενείς αδυναμίες του συστήματος. Για παράδειγμα, η εμπορευματική σχέση μεταξύ υγειονομικού και ασθενή στο ΕΣΥ απαγορευόταν επί ποινή αργίας ή απόλυσης και γινόταν μόνο “μαύρα” και παράνομα ως τώρα. Η νομιμοποίηση του “ιδιωτικού έργου” εντός ΕΣΥ με πολύμορφους τρόπους και διατάξεις (απογευματινά ιδιωτικά ιατρεία, απογευματινά ιδιωτικά χειρουργεία, κατάργηση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, δυνατότητα παράλληλης απασχόλησης δηλ. και ιδιωτικής δουλειάς σε όλους τους μόνιμους υγειονομικούς κλπ) είναι πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα ανατροπής της προηγούμενης κατάστασης.

Η μαζική είσοδος των εργολάβων και η παραχώρηση ολόκληρων τομέων και τμημάτων του δημόσιου νοσοκομείου σε ιδιώτες μέσω ΣΔΙΤ είναι ένα άλλο θεμελιώδες στοιχείο. Οι κλειστοί προϋπολογισμοί, τα νοσοκομεία αριστείας και αυτόνομων επιχειρηματικών μονάδων, τα DRGs κοστολόγησης της νόσου, οι πολύπλευρες χρηματοδοτήσεις εταιρειών και προμηθευτών από τα δημόσια νοσοκομειακά έσοδα αποτελούν επίσης ανάλογη τομή.

β) Σε αυτό τον **“ενιαίο χώρο” το ιδιωτικό διεισδύει** (“συμπληρώνει” όπως λένε κομπά) στο δημόσιο και όχι βέβαια το αντίστροφο, όπως ισχυρίζεται η κυβερνητική προπαγάνδα. Το

δημόσιο μπαίνει στο ιδιωτικό μόνο όταν είναι να χρηματοδοτήσει με ζεστό κρατικό χρήμα (ή/και ευρωπαϊκά κονδύλια πχ ταμείο ανάκαμψης) τους μεγαλοκλινικάρχες, τα κοινωφελή ιδρύματα (πχ Ωνάσειο) ή τα πανεπιστημιακά μαγαζιά (βλέπε Ευγενίδειο), προσφέροντας τους σε πολλές περιπτώσεις και έτοιμη πελατεία.

γ) Καταργεί ντε φάκτο τους οργανισμούς (οι οποίοι έχουν να επικαιροποιηθούν από το 2011!) των δημόσιων νοσοκομείων του ΕΣΥ, με πολλούς τρόπους. Άλλα τα μετατρέπει σε ΝΠΙΔ όπως πρόσφατα τα ψυχιατρικά νοσοκομεία, άλλα τα κλείνει, άλλα τα μετατρέπει στην πράξη σε ΚΥ, σε άλλα παραχωρεί τμήματα τους για ιδιωτική κερδοφορία και πάει λέγοντας.

δ) Καταργεί ουσιαστικά τη μονιμότητα και τη σταθερή εργασιακή σχέση του υγειονομικού. Τις μόνιμες προσλήψεις αντικαθιστούν οι συμβασιούχοι κάθε είδους και προγράμματος, το ωράριο εργασίας διαλύεται μέσα στην υπερεργασία, οι μετακινήσεις (κινητικότητα) από νοσοκομείο σε νοσοκομείο και από τμήμα σε τμήμα γίνονται καθημερινότητα, ο μισθός μετατρέπεται σε μια ελάχιστη, συμβολική αμοιβή και μόνο το “ιδιωτικό έργο”, η δεύτερη δουλειά ή οι εξοντωτικές υπερωρίες της υπερεφημέρευσης δημιουργούν ένα αξιοπρεπές εισόδημα.

ε) Τα νοσοκομεία καθετοποιούνται εσωτερικά και διαμερισματοποιούνται ταξικά ως προς την περίθαλψη των ασθενών. Όπως και με τα ιδιωτικά ασφαλιστικά πακέτα, οι ασθενείς θα μπαίνουν σε θέσεις και “προτεραιότητες”, πάντα στο όνομα της ελεύθερης επιλογής και της ατομικής ευθύνης, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα (ή τις πολιτικές γνωριμίες που ποτέ δεν καταργούνται).

στ) Τη στρατηγική αυτή έρχεται να συμπληρώσει και το **συνεχιζόμενο πογκρόμ απέναντι στους αυτοαπασχολούμενους**, μικρομεσαίους γιατρούς που με τη μέθοδο “ο θάνατος του εμποράκου” ωθούνται βίαια στο κλείσιμο του ιατρείου (ώστε σημαντικό μερίδιο της αγοράς που κατέχουν να το προσποριστούν οι μεγάλες αλυσίδες) με τα clawback, την υπερφορολόγηση, τα πανάκριβα νοίκια και την υλικοτεχνική υποδομή, τις απειλές για επίταξη και αναγκαστική κάλυψη των δημόσιων νοσοκομείων.

3) Η ίδια εικόνα διαμορφώνεται λίγο πολύ παντού, σε ανάλογες αναδιαρθρώσεις. Για παράδειγμα με το Υπερταμείο, επιταγή των μνημονίων και της ΕΕ (ειδικά του τρίτου μνημονίου της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ με τη συναινετική ψήφο των ΝΔ, ΠΑΣΟΚ και Ποτάμι), ενοποιείται η δημόσια περιουσία του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και του ΤΑΙΠΕΔ. Οχτώ θυγατρικές εταιρείες του (ΟΑΣΑ, ΕΛΤΑ, ΔΕΘ-Helexpo, Οργανισμός Κεντρικών Αγορών και Αλιείας, Κεντρική Αγορά Θεσσαλονίκης, ΓΑΙΑΟΣΕ, Ελληνικές Αλυκές,

Διώρυγα Κορίνθου) ιδιωτικοποιούνται άμεσα με το «μοντέλο» ΔΕΗ, με ότι αυτό σημαίνει στην απογείωση των τιμών, τη διάλυση των εργασιακών σχέσεων (ήδη αποφασίστηκε η προώθηση της πλήρους κατάργησης των συλλογικών συμβάσεων και της ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων στους συγκεκριμένους φορείς), την ποιότητα των υπηρεσιών. Αντίστοιχα, με τις ιδιωτικές εταιρείες (ΝΠΙΔ) διαχείρισης υδάτων και τη σύμπραξη τους με ΕΥΔΑΠ κ' ΕΥΔΑΘ η επιχειρηματική λογική και σε αυτό το μείζον αγαθό θα κυριαρχήσει.

4) Γιατί όμως η πολιτική της ΝΔ επικρατεί; Όταν μάλιστα βγαίνει πρόσφατα εκλογικά και πολιτικά τραυματισμένη με την κοινωνική δυσарέσκεια να εντείνεται;

Ο **πρώτος λόγος** ήδη αναφέρθηκε και αφορά τη συναίνεση της κοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης στη στρατηγική των ιδιωτικοποιήσεων, του “ενιαίου χώρου” κλπ. Ακόμα κι ο πολύς ... Πολάκης ασχολείται με τα σκάνδαλα και όχι με τις ιδιωτικοποιήσεις (που είναι το σκάνδαλο των σκανδάλων – άλλωστε τις στηρίζει).

Να θυμίσουμε εδώ ότι στην περίοδο της πανδημίας εμφανίστηκαν στη δημόσια συζήτηση φωνές από την παραδοσιακή σοσιαλδημοκρατία έως δυνάμεις της ριζοσπαστικής αριστεράς που φαντασιώνονταν το «τέλος του νεοφιλελευθερισμού» και την «επιστροφή του κράτους πρόνοιας».

Είναι εντυπωσιακή η άγνοια (ηθελημένα ή όχι) της στρατηγικής του ολοκληρωτικού καπιταλισμού και της ΕΕ, τη στιγμή που η πραγματικότητα βοά περί του αντιθέτου. Η ιδιωτικοποίηση της ενέργειας και του νερού, το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας από το παλιό αεροδρόμιο του Ελληνικού έως τα βουνά (για την εγκατάσταση ανεμογεννητριών) και τις πρώην ΔΕΚΟ, η ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα υγείας κατά τη διάρκεια της πανδημίας, το νομοσχέδιο για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και η ενίσχυση των ιδιωτικών κριτηρίων για τη λειτουργία της παιδείας, αποδεικνύουν ότι **το κράτος εξακολουθεί να λειτουργεί ως ζωοδότης του ιδιωτικού τομέα, της συσσώρευσης κερδών του κεφαλαίου**. Η λεγόμενη «επιστροφή του (αστικού) κράτους» συνεπώς, αφορά την επιστροφή της φορομνηξίας, των μειωμένων κοινωνικών παροχών και μισθών και φυσικά την επιστράτευση των «σταθερών αξιών» της νεοφιλελεύθερης κρατικής διαχείρισης: της καταστολής, από τη μια, και της επιτήρησης-ελέγχου-πειθανάγκασμού από την άλλη.

Επιπλέον το παράδειγμα ειδικά των ΗΠΑ αλλά και της ΕΕ μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης ουσιαστικά αποδεικνύουν ότι το ζεστό κρατικό χρήμα δίνεται για τη διάσωση των μεγάλων κυρίως επιχειρήσεων και των καπιταλιστών, χωρίς να έχουν καμία απολύτως υποχρέωση να βελτιώσουν την κατάσταση των εργαζόμενων. Τουναντίον, έχουμε παρόξυνση των

αντεργατικών αναδιαρθρώσεων.

Ο **δεύτερος λόγος** αφορά τη στάση του ΚΚΕ, το οποίο αντικειμενικά έχει ξεχωριστό ειδικό βάρος λόγω της αγωνιστικής, αντιπολιτευτικής του δράσης αλλά και του συσχετισμού δυνάμεων που έχει διαμορφώσει υπέρ του στο κίνημα (στην υγεία είναι 1η δύναμη στην ΟΕΝΓΕ και την ΕΝΙΘ, οριακά 2η με υψηλά ποσοστά στην ΕΙΝΑΠ, 1η δύναμη σε πολλά πρωτοβάθμια σωματεία νοσοκομείων και μάλιστα στα πιο πολυπληθή).

Το ΚΚΕ δεν διαμορφώνει πολιτική γραμμή ανατροπής νόμων και κρίσιμων πυλώνων της αστικής πολιτικής. Όταν λες “τι δημόσιο τι ιδιωτικό, στον καπιταλισμό είναι το ίδιο” πας δεξιά ... από τ’ αριστερά, αποδέχεσαι τη στρατηγική του “ενιαίου χώρου” που προωθεί η ΝΔ (αλλά και οι προηγούμενες κυβερνήσεις λιγότερο εντατικά). Όταν λες “αυτός ο νόμος θα μείνει στα χαρτιά” χωρίς να βάζεις ζήτημα μπλοκαρίσματος-ανατροπής του, υπονομεύεις και τη δυνατότητα μαζικής απειθαρχίας απέναντι στην εφαρμογή του. Οι αστικοί νόμοι όμως δεν ψηφίζονται για να μείνουν στα χαρτιά (στα χαρτιά μένουν ουκ ολίγες φορές συνδικαλιστικές αποφάσεις με ευθύνη και του ΚΚΕ), αποτελούν πάντα χρυσή εφεδρεία ακόμα και όταν προσωρινά αδρανοποιούνται.

Στην ιστορία της μεταπολίτευσης (για να μην πάμε πιο παλιά) νόμοι ανατράπηκαν ή δεν ψηφίστηκαν καν με την αποφασιστική, ανατρεπτική γραμμή του κινήματος και των πρωτοπόρων δυνάμεων και όχι με τη θέση “να μείνουν στα χαρτιά”. **Ο ν.330, ο ν.815, η ιδιωτικοποίηση της ΕΑΣ, ο αντιασφαλιστικός Γιαννίτση, η κατάργηση του άρθρου 16** και πολλοί άλλοι.

Όταν λες ότι **οι εθνικοποιήσεις στον καπιταλισμό είναι μια αυταπάτη**, τότε αφήνεις ανοιχτό το πεδίο για αποδοχή του κύματος ιδιωτικοποιήσεων (αφού τίποτα άλλο δεν μπορεί να γίνει, είναι αυταπάτες).

Όταν λες ότι δεν μπορούμε να ακυρώσουμε – μπλοκάρουμε τα ιδιωτικά χειρουργεία παρά μόνο να τα καταγγείλουμε γίνεσαι **κίνημα διαπιστώσεων, ανακοινώσεων και ζύμωσης, όχι νικηφόρας αναμέτρησης**.

Είναι πολύ χαρακτηριστική η πρόσφατη τοποθέτηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του **ΚΚΕ Νίκου Καραθανασόπουλου** στη Βουλή για το υπερταμείο:

«Διάφορες κυβερνήσεις ανεξαρτήτως πολιτικού προσανατολισμού έχουν εφαρμόσει παραλλαγές στο μείγμα διαχείρισης που εξυπηρετούν τις εκάστοτε

ανάγκες που έχει η αναπαραγωγή της καπιταλιστικής οικονομίας και τα συμφέροντα του κεφαλαίου, φέρνοντας ως παραδείγματα την κυβέρνηση της ΝΔ, που προέβη σε κρατικοποιήσεις χρεωμένων επιχειρήσεων, και του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ που προέβησαν σε ιδιωτικοποιήσεις. Αν επιλέγεται η μία ή η άλλη μορφή διαχείρισης και κρατικής παρέμβασης στην οικονομία, εξαρτάται από τις δυσκολίες του κεφαλαίου και τις ανάγκες που έχει η οικονομική αναπαραγωγή του συστήματος. Τόνισε ότι ανέκαθεν το κράτος και ανεξαρτήτως κυβερνήσεων «πούλαγε φθηνά στο μεγάλο κεφάλαιο και αγόραζε πολύ ακριβά γιατί έτσι διασφαλίζει την αύξηση του ποσοστού κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων και όλες οι επιλογές που κάνει είναι προς αυτήν την κατεύθυνση», συμπληρώνοντας πως «οι επενδυτές επιβάλλουν πού θα κάνουν επένδυση. Για αυτό καταστρέφονται μια σειρά παραγωγικές δυνατότητες της χώρας».

Σημείωσε πως το δίλημμα στο οποίο πρέπει να απαντήσει η εργατική τάξη και ο λαός είναι: Τα κέρδη ή οι ανάγκες και η ζωή του. Τέλος, τόνισε ότι εργαζόμενοι και λαός πρέπει να συγκρουστούν με τους μηχανισμούς που διευρύνουν τα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων, **είτε είναι δημόσιοι είτε ιδιωτικοί**, και για να ανακουφιστούν από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και να ανοίξουν τον δρόμο για συνολικότερες ρήξεις και ανατροπές.»

Πρόκειται για υπόδειγμα .... συγκεκριμένης ανάλυσης της συγκεκριμένης κατάστασης. Γενικολογία, μαθήματα για το πως κινείται ο καπιταλισμός και το κράτος στην οικονομία αλλά για την ταμπακιέρα τίποτα. Ο κόσμος είναι σε απόγνωση από το αμόκ ιδιωτικοποιήσεων, ΣΔΙΤ και σφαγιασμού ακόμα και στοιχειωδών κρατικών, κοινωνικών παρεμβάσεων και για το ΚΚΕ το δίλημμα που πρέπει να απαντήσει το κίνημα είναι «τα κέρδη ή οι ανάγκες» αφηρημένα, αλλά όχι το μπλόκο στην ΕΕ, τις αναδιαρθρώσεις, τους αντιλαϊκούς νόμους, τις πολεμικές δαπάνες και την κυβέρνηση από τη σκοπιά της συνολικής αντικαπιταλιστικής ανατροπής. Πως αλλιώς όμως οι ανάγκες θα επιβληθούν απέναντι στα κέρδη; Πως το σύνθημα «με τις ανάγκες μας ενάντια στα κέρδη τους» θα αποκτά πιο συγκεκριμένο περιεχόμενο;

Στο θέμα της **ΛΑΡΚΟ** η στάση της ηγεσίας του ΚΚΕ είναι ακόμα πιο αποκαρδιωτική. Αρνήθηκε εξ αρχής να θέσει τον μοναδικό ρεαλιστικό στόχο για την σωτηρία της ΛΑΡΚΟ και της δουλειάς όλων των εργαζομένων που ήταν η **ενιαία δημόσια ΛΑΡΚΟ με απειθαρχία στις εντολές της ΕΕ, χωρίς ιδιώτες**. Καλλιέργησε αυταπάτες ότι ο επενδυτής «θέλει τους εργαζόμενους» και ουσιαστικά οδήγησε τον αγώνα στην **διαπραγμάτευση των όρων**

ιδιωτικοποίησης. Αντί να συμβάλει σε **πανεργατικό αγώνα ενάντια στο κεφάλαιο, την ΕΕ και την κυβέρνηση**, περιορίστηκε στην **αντίσταση ενάντια στην υποβάθμιση της περιοχής.**

Η άρνηση αλλά και η απαξίωση μιας **γραμμής ανατροπής** από το ΚΚΕ έχει **δύο πολύ καίριες συνέπειες:**

Η πρώτη είναι ότι αδυνατίζει τις ίδιες τις μορφές του αγώνα. Βάρος στις συνελεύσεις και τις διαδικασίες βάσης δεν δίνεται, παρά μόνο σε αποφάσεις ΔΣ, κυρίως ομοσπονδιών. Οι κινητοποιήσεις αποκτούν χαρακτηριστικά τυποποιημένης διαμαρτυρίας με τα ίδια και τα ίδια, οι συντονισμοί αποσυσπειρώνονται ή γίνονται για την κομματική καταγραφή.

Χαρακτηριστική είναι η αντιμετώπιση του νόμου για την ψυχική υγεία. Το ΚΚΕ είχε συσχετισμό σε ΨΝΑ, ΟΕΝΓΕ, ΚΕΘΕΑ συν την ενίσχυση από τις δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Ενώ στην αρχή φτιάχνεται μια δυναμική και στην πρώτη σύσκεψη στο ΔΑΦΝΙ συγκεντρώθηκαν 150 φορείς, στην πορεία με ευθύνη του οι φορείς γίνανε 7 !!!, ο συντονισμός όχι μόνο δεν διευρύνθηκε όπως θα μπορούσε αλλά συρρικνώθηκε, οι δράσεις υποβαθμίστηκαν και υπονομεύτηκαν, η αντιμετώπιση του νόμου περιορίστηκε στους καθ' ύλη αρμόδιους δηλ. τα ψυχιατρικά νοσοκομεία και τις δομές απεξάρτησης. Στην ουσία οι δυνάμεις του ΚΚΕ στην υγεία δεν κάνουν τίποτα παραπάνω από ότι και η ηγεσία της ΠΟΕΔΗΝ. Δεν βάζουν άλλο σχέδιο. Όπως και στα Τέμπη, όπως και στους φοιτητές το Γενάρη, όπως και στην ΟΕΝΓΕ το Νοέμβρη έτσι και τώρα αρνούνται πεισματικά να θέσουν πλαίσιο συνολικής και μετωπικής αντιπαράθεσης με τις ιδιωτικοποιήσεις, πανυγειονομικής και διακλαδικής. Δεν είναι λάθος, δεν είναι πρόβλημα συσχετισμού, είναι πολιτική συνειδητή επιλογή.

Η δεύτερη συνέπεια είναι ότι απογοητεύει ευρύτερο κόσμο ως προς τη δυνατότητα μιας ανατρεπτικής πολιτικής διεξόδου. Από τη στιγμή που όλοι οι νόμοι περνούν, από τη στιγμή που οι κατακτήσεις παίρνονται πίσω ή μια μετά την άλλη, από τη στιγμή που παλεύεις απλά για στοιχειώδη ανακούφιση όπως λέγεται, τότε πολιτική λύση είναι μόνο η πιο φιλολαϊκή διαχείριση της βαρβαρότητας (κατά τη γνωστή αφήγηση ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ και άλλων) ή η κοινοβουλευτικοποίηση του κινήματος. Ψήφος στο ΚΚΕ παντού, στη Βουλή, στην ΕΕ, στους Δήμους, στην ΕΙΝΑΠ γιατί μόνο έτσι μπορεί κάτι ν' αλλάξει. Τα υπόλοιπα δεν είναι της ώρας.

Ο **τρίτος λόγος** αφορά και την **αντικαπιταλιστική αριστερά**, έχει να κάνει και με δικές μας αδυναμίες, κυρίως προγραμματικές. Δεν μπορούμε να αντιπαρατεθούμε εύκολα με τον πυρήνα των ιδιωτικοποιήσεων, του κέρδους, της ΕΕ, και υποχωρούμε σε δευτερεύουσες

κριτικές. Δεν μας σώζουν 2-3 καλές τοποθετήσεις στα ΜΜΕ ή κάποιες καλές ανακοινώσεις. Παρόλο που στην πολιτική απόφαση του 5ου συνεδρίου του ΝΑΡ τονίζαμε ότι στην περίοδο που διανύουμε «ενισχύονται οι αναδιαρθρώσεις και προωθούνται τομές ιστορικού χαρακτήρα στο πεδίο της εργασίας, αναδιαμορφώνεται συνολικά η καθημερινότητα με βάση τους νόμους της αγοράς, αποκτούν πρωτοφανή ένταση και επεκτείνονται καθολικά οι εμπορευματικές σχέσεις σε βάρος της εργασίας, των ανθρώπινων σχέσεων και της φύσης, **ιδιωτικοποιούνται και εμπορευματοποιούνται τα κοινωνικά αγαθά**», στην καθημερινή δράση δεν αποπνέουμε ανάλογη προγραμματική και ιδεολογική φρεσκάδα.

5) Το κύριο πρόβλημα είναι ότι η επαναστατική αριστερά και οι πρωτοπόρες δυνάμεις του κινήματος δυσκολεύονται να φέρουν τη στρατηγική στην άμεση τακτική αντιπαράθεση, κάτι που με περισσή αποτελεσματικότητα κάνει η αστική τάξη. Και ούτε είναι δικαιολογία η στάση του ΚΚΕ που κάνει ό,τι μπορεί για να απομακρύνει την επαναστατική στρατηγική από την τακτική, μετατρέποντάς την σε μια όμορφη ουτοπία.

-Μια τέτοια υπέρβαση απαιτεί:

α) αναμέτρηση με το ζήτημα της καπιταλιστικής ιδιοκτησίας. Η προγραμματική θέση για κοινωνική ιδιοκτησία στην παραγωγή και τα μέσα της, στην πορεία για την αταξική και α-ιδιοκτησιακή κοινωνία πρέπει να έρθει «πιο κοντά» και να καθοδηγεί το πλαίσιο πάλης ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις και τις ΣΔΙΤ, το αίτημα για αποκλειστικά δημόσια παιδεία, υγεία, συγκοινωνίες, ρεύμα, νερό, διαχείριση φυσικού πλούτου (που «δεν είναι εμπορεύματα, ανήκουν στο λαό»), το στόχο για εθνικοποιήσεις στις επιχειρήσεις στρατηγικής σημασίας όπως η ΛΑΡΚΟ, την προστασία της 1ης κατοικίας (τα funds διεισδύουν σήμερα ακόμα και στην ιδιοκατοίκηση)

β) αναμέτρηση με τον πλούτο και τα κέρδη του κεφαλαίου. Η πάλη για μείωση του χρόνου εργασίας, για 5ήμερο-6ωρο-30ωρο πρέπει να έρθει «πιο κοντά» στην πάλη για ΣΣΕ και να συνδεθεί πιο οργανικά με το μισθό. Αυξήσεις «ανακούφισης» και ψευδαίσθησης βελτίωσης (αυτή είναι η πιο μεγάλη αυταπάτη) δεν ικανοποιούν κανέναν όταν δεν θίγουν την κερδοφορία του αφεντικού, δεν υπερβαίνουν εισοδηματικά την ακρίβεια και τη ληστρική φορολογία, δεν καλύπτουν τις σύγχρονες ανάγκες. Σήμερα ο μισθός και η καταβύθιση του γίνεται μέσο πολιτικού και κοινωνικού εκβιασμού για παράταση του χρόνου εργασίας, αβάστακτες υπερωρίες, δεύτερη και τρίτη δουλειά, 6ήμερη και 7ήμερη εργασία, συντριβή του 8ωρου και του σταθερού εβδομαδιαίου χρόνου, δουλειά και μετά τα 70. Αλλά και το αντίστροφο: η υπερεργασία δημιουργεί μια οριακή ενίσχυση του εισοδήματος με αντίτιμο την ψυχοσωματική φθορά και καταπόνηση, την έξαρση των εργατικών ατυχημάτων-

εγκλημάτων, επαγγελματικών ασθενειών, ψυχικών νοσημάτων. Το κεφάλαιο βγαίνει κερδισμένο διπλά, μέσα από τη διπλή απόσπαση υπεραξίας από τον ίδιο εργαζόμενο. Χώρια τα πολιτικά-ιδεολογικά κέρδη με την αναπαραγωγή του ατομισμού-ανταγωνισμού, την έλλειψη ελεύθερου χρόνου για συλλογική δράση, πολιτιστική και πνευματική ανάπτυξη, κοινωνικές σχέσεις

Υ) αναμέτρηση με την ισχύ και την πολιτική δύναμη του κεφαλαίου, πριν απ' όλα του δικού μας, ισχύ που του δημιουργεί η ενίσχυση της κατασταλτικής, διοικητικής και νομικής του θωράκισης καθώς και των διεθνών του διασυνδέσεων. Από αυτή τη σκοπιά πρέπει «να έρθει πιο κοντά» και να οργανωθεί η πάλη κατά των στρατιωτικών δαπανών, της πολεμικής προετοιμασίας και εμπλοκής της αστικής τάξης (που δεν πρόκειται καθόλου για υπεράσπιση των «εθνικών, κυριαρχικών δικαιωμάτων»), ο στόχος για αποδέσμευση από το NATO, η πάλη κατά του δημοσιονομικού συμφώνου της ΕΕ, η ρήξη, απειθαρχία, αποδέσμευση από αυτή.

6) Χρειάζεται νέου τύπου ενίσχυση της θεωρητικής δουλειάς και της φυσιογνωμίας. Ξανά ένα παράδειγμα από την υγεία: Ο γιατρός αγωνιστής, ο γιατρός της προσφοράς, της ανιδιοτέλειας και του δημόσιου λειτουργήματος, ο γιατρός επαναστάτης διανοούμενος (το πρότυπο του Τσε) που συνδυάζει την επιστήμη με την πολιτική στράτευση στο πλευρό της ε.τ. για την κομμουνιστική χειραφέτηση, έχει υποχωρήσει. Το κριτήριο του ανταγωνισμού, της ατομικότητας, της απόσυρσης από τα κοινά, η εμπορευματική λογική, ακόμα και ρατσιστικές συμπεριφορές έχουν εισχωρήσει επικίνδυνα. Δείτε πως η ΝΔ οικοδομεί επιπλέον κοινωνικές συμμαχίες με τμήμα γιατρών του ΕΣΥ, ακόμα και ειδικευμένους ή νοσηλευτές, στη βάση του “ιδιωτικού έργου”. Επείγει να κάνουμε μια στροφή στην οικοδόμηση στον βαθύ εργατικό χώρο (για την υγεία στο λοιπό υγειονομικό προσωπικό πλην γιατρών). Δεν λείπουν οι άνθρωποι στους διάφορους χώρους. Δεν ασχολούμαστε όμως συνολικά και μεθοδικά για τη συγκρότηση, οργάνωση και πολιτικοποίηση τους.

7) Δεν έχουμε συζητήσει και διατυπώσει σχέδιο μεσοπρόθεσμης κινηματικής δράσης και αντεπίθεσης. Γενικά απαντάμε σποραδικά εδώ κι εκεί, ανάλογα με το τι φέρνει η κυβέρνηση, πολλές φορές αποσπασματικά και κατακερματισμένα, όχι ενοποιητικά και με συνολικό πλαίσιο στόχων. **Κάποια πράγματα επείγουν. Με πρωτοβουλία της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και άλλων δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής αριστεράς χρειάζεται να συγκροτηθεί:**

1. Πλαίσιο διεκδίκησης ΣΣΕ εργασίας πανεργατικής απεύθυνσης (μισθός, θέση, χρόνος εργασίας, όριο συντάξιμου χρόνου και υπερωριών, είδος έργου).

2. Συνολικό μέτωπο κατά των ιδιωτικοποιήσεων κάθε είδους και μορφής. Κατάργηση

υπερταμείου. Αποκλειστικά δημόσια υγεία, παιδεία, μεταφορές, ρεύμα, νερό, διαχείριση φυσικού πλούτου. Εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση και με εργατικό έλεγχο των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας.

3. Διεκδίκηση χρημάτων και υποδομών για κοινωνικές δράσεις. Όχι στην πολεμική προετοιμασία και το ολοκαύτωμα. Ακύρωση πολεμικών δαπανών. Έξω από το ΝΑΤΟ, έξω οι βάσεις, να πάψει κάθε πολεμική εμπλοκή και στήριξη στη γενοκτονία των Παλαιστινίων.

4. Απειθαρχία, ρήξη, αποδέσμευση από την ΕΕ, τα δημοσιονομικά της σύμφωνα και τα ματωμένα πλεονάσματα. Ακύρωση δεσμεύσεων του 3ου μνημονίου.

5. Σχέδιο μαζικής εξόρμησης και συσπείρωσης των κάτω. Σε συγκεκριμένους χώρους αναπτύσσουμε πυρήνες και επιτροπές αγωνιστικής δράσης για τα παραπάνω. Κάνουμε πρόταση αγωνιστικού συντονισμού, αφού όμως έχουμε συγκροτήσει ένα τέτοιο πρωταρχικό δίκτυο επιτροπών και σωματείων.

6. Συμβολή στη μαχόμενη, ανώτερη ενοποίηση σχημάτων και αγωνιστών σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα για μια αγωνιστική απάντηση τέτοιου τύπου.

7. Διακήρυξη – πλαίσιο αγώνα προς την ε.τ., που μπορεί να συσπειρώσει εκατοντάδες συνδικαλιστές.

Ιδιαίτερη συμβολή στα παραπάνω μπορεί να έχει η **Ταξική Κίνηση Εργατικής Χειραφέτησης.**